

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tá

615.12

Hely

Idő

"1910"

Személy

Helyszám

Szerző

Cím

Patikák.

Forrás:

Pesti napló

Bp.

(Hely)

1910 III/4

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Patikák.

*

A főváros megint ajándékozó jókedvében volt. Gazdaggá tett egy embert. Patikát adott neki a főváros legjobb helyén. Nem sajnáljuk az illetőtől ezt a százezres ajándékot. Talán meg is érdemelte, legalább annyira, mint az a többi, aki hasonló boldogságban részesedett. De sajnáljuk a sok öreg gyógyszerészsegédet, aki már évek óta lesi a patikát és sajnáljuk a fővárost, amely ahelyett, hogy magának csinálna vagyont az új patikákból, másoknak szerez velük gazdagságot. Ez a legutóbbi patikaadományozás megint csak azt mutatta, hogy a fennálló ősi rendszerrel végre már szakítani kell. Ha arra a radikális és egyedül helyes megoldásra még nem kapható a mai hivatalos közvélemény, hogy a gyógyszerészipart a külföld mintájára szabad iparrá tegye, úgy legalább annyit kellene egyelőre megtenni, hogy a patikajogot ne a véletlen és a protekció szeszélye szerint, hanem érdem és érték szerint osztogassák, vagyis annak adják, aki a legtöbbet adja érte. A patikákat éppúgy nyilvános árlejtés alá kell bocsátani, mint az egyéb monopóliumokat és éppúgy közjövédelmi forrássá kell tenni mint a község más-nemű vagyontárgyait. Elvégre száz és száz vállalkozó akad, aki nagy pénzeket fizetne egy patikajogért, mint ahogy nagy pénzeket fizetnek városi vendéglők bérleteért. A község óriási jövédelmi forrásokat nem ajándékozhat el és ha eddig például a budapesti patikákat nyilvános árlejtésen bocsátották volna áruba, úgy a főváros már igen szép vagyonalapot gyűjthetett volna magának valami jótékony, vagy közhasznú célra.

Amint például az államkinestár a szeszkon-tingens árubocsátásával csinál, az tulajdon-

képpen nem egyéb, mint amit a községeknek a gyógyszerárakkal kellene csinálni. Először ki volna zárva minden panama, ki volna zárva minden protekció és korteskedés. A patika azé lenne, aki a legtöbbet adná érte. És hogy a szegény elem se legyen kizárva a patikaszerzés lehetőségéből, a patikák egy bizonyos részét nem kellene eladni hanem a sorban következő és kifogástalan revizornak kellene mérsékelt árban odaitélni. De egyéb változat is képzelhető, csak az nem lehetséges, hogy ez a mai rendszer továbbra is megmaradjon. Az ajándékozásnak véget kell vetni. Vagy kizárólagos árlejtési rendszert kell meghonosítani, vagy pedig vegyes árlejtést kell tartani és a revizorokról is gondoskodni. És ha sokan azt találnák, hogy a patikát nem kell kereskedés tárgyává tenni, úgy az is helyes és igazságos megoldás, hogy patikát csak a soron levő rangidősebb revizor kaphasson.

Kétségtelen, hogy nagyon helyes szociális szempont nyilatkozik meg abban, hogy addig, míg valami kereseti forrás nincs mindenki számára szabaddá téve, gondoskodni kell azokról is, akik erejük vagyonuk, vagy befolyásuk elégtelenségénél fogva nem tudnak e forráshoz hozzájutni. Helyes tehát az a rendszer, amely az alkalmazottat akarja bizonyos szabály szerint felszabadítani és tulajdonossá tenni és szociális szempontból talán a legigazságosabb is. De nem lehet megtagadni a jogosultságot attól a felfogástól sem, amely azt hirdeti, hogy ma, mikor a közüzemeket mindenütt a község jövédelmi forrásává akarják tenni, akkor a község épp arról az objektumról mondjon le, amely legkétségtelenebb vagyontárgy és a legbiztosabb jövédelmi forrás. A községnek joga van arra, hogy abból is jövédelmet csináljon magának, ami az ő határozata folytán másoknak

nagy jövédelmet és vagyont jelent. Sőt a községnek éppen arra nincs joga, hogy abból, ami tulajdonképpen az övé, másoknak is adjon anélkül, hogy ebből neki bármilyen része is volna. A legutóbbi eset ezt nagyon eklatánsan világítja meg és talán éppen ezért közelebb hozza majd ezt az áldatlan patikakérdést a megoldás felé.

Kérelhetetlen logikája oly fényesen bizonyította be azt, hogy kiváló emberek, a nemzet egész bizalmával felruházva a függetlenségi program alapján kormányra jutva, nemcsak tulajdonképpen programjukat kellett, hogy feláldozzák, de a helyzetben rejlő ferdesség, a kétértelműség és félreértés folytán egész kormányzatuk alatt az igazi függetlenség, az igazi erő kifejtés, az igazi nemzeti érvényesülés nagy céljaitól folyton és folyton távolabb vitték a nemzetet. És sohasem szükségesebb, mint most, hogy mindazok, akikben megérlelődik ez a meggyőződés, legyűzzék azt az álszégényt, amellyel a megváltozott meggyőződés férfias bevallása jár. Sohasem szükségesebb ez, mint a mai pillanatban, amidőn igazán beláthatatlan válságok és krízisek felé sodortatik a magyar nemzet, amidőn az utolsó órában vagyunk, amidőn fontosabb, szükségesebb és mindenekfelett sürgősebb, mint valaha volt, hogy szedjük össze összes erőinket, hogy foldozzuk be a múlt küzdelmek által beállott hibákat, réseket, mulasztásokat, hogy építsünk ott, ahol építeni lehet, hogy azután bármilyen krízisek bizonytalansága zuduljon a magyar nemzet fejére megerősítve, rendbehozva találja a magyar állam épületét és egy táborban, vállvetett hasznos munkában találja az egész magyar nemzetet.

Én azt hiszem uraim, hogy minden magyar emberhez nyugodt lélekkel fordulhatunk azzal a kérrrel, hogy most, ebben az ünnepélyes pillanatban, az ország sorsának ezen a fordulópontján felejtssük el, ami a múltban elválasztott bennünket, egyesüljünk a jelen és a jövő áldásos munkájában!

Tisza beszéde után, amely természetesen óriási hatást szerzett, megalakították a biharmegyei nemzeti munkapártot, melynek elnökévé Beöthy Lászlót választották meg.